

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרֻשֶׁת רְצֵה

כ"ס"ז, ע"ליון קנ"א

בת יומא, ובזוה יצא ידי מנהג אכילת מאכלי חלב. ואמר שמי שלא נזהר באסור בשר בחלב ביותר יש לו חלומות והרהורים רעים (לקוטי שושנים' פרשת משפטים).

זהירות מיחדת בבשר וחלב

לא תבשל גדי בחלב אמו (יד, כא).

פעם אחת דבר הרה"ק רבי יעקב יהודה מנאדרזין זיע"א, בעל 'ישרש יעקב', מהענין שצריך כל אחד לקח לו מצות עשה ולא תעשה לקימם בכל תכליתם. והיה נראה ממנו אז שהוא לקח לו הלא תעשה של בשר בחלב והעשה של צדקה. והנה בבשר בחלב היה להפליא, כי לא לבד שלא אכל בתוך המעת לעת ההוא, כי אם אף ביום שאכל חלב היה הרחקה מאד, כי מהבבוק י"ש ששתה ממנו לבשר לא שתה ממנו לחלב, והיה לו מלבוש מיחד לחלב, ומטפחי האף מסמנין לחלב, ו'פידילע' מיחד וכל פלי שתית טאטין וציגארין, ועוד הרחקות יתרות.

וספר רב אחד, שהזכירו לפני הרה"ק ה'שפת אמת' זיע"א, וספר לו שהרופאים מצוים לו דוקא שיאכל מאכלי חלב והוא מחמיר מאד בזה. והשיב לו: לחוות דעי עליו אין בכחי, אולם תבקשו למעני שישב בית דין של עשרה והמה יתירו לו (בנו הרה"ק רבי חיים מנאדרזין זיע"א, הקדמה לספר 'ישרש יעקב').

כשמשוה רבנו ירד מגן עדן לעולם הזה

ספר הרה"ק רבי יעקב מפשווערסק זיע"א בשם חותנו הרה"ק רבי איציקל מפשווערסק זיע"א שספר בשם הרה"ק רבי חיים מצאנז זיע"א שפעם אחת כשמשוה רבנו היה בגן עדן, רצה משה רבנו לראות אם כלל ישראל שומרין תורתו, וירד לזה העולם והלך לאיזה רב וראה היאך הרבנית שואלת מהרב מהו הדין אם חתיכת בשר נגע בכלים של חלב וכו'. ושמה משה רבנו מאד שכלל ישראל שומרין תורתו כל כה, דהא הוא אמר בהתורה לא תבשל גדי בחלב אמו והם מדקדקין אפלו על נגיעה ('עצי ארוזים' עמוד תז).

מי שלא נזהר יש לו חלומות והרהורים רעים

הרה"ק רבי משה צבי מסוואראן זיע"א היה מחמיר לנפשיה במאד בענין בשר בחלב, וקים בעצמו עובדא דאבוה דמר עוקבא (חולין קה). כי הוי אכיל האידנא לא הוי אכיל גבינה עד למחר כי השתא, זולת בחג השבועות שמונהג ישראל הוא לאכל בו מאכלי חלב ושוב לאכל בשר בסעודת היום, כדאיתא ברמ"א (שו"ע או"ח סי' תצד ס"ג) שנהג לשתות תה קדם תפלת שחרית ולערב את הסכר עם כפית חלבית שאינה

במדת הרחמים

פעם אחת הביאו לפני הרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד מנאסאד זיע"א לאחר חצות מעט 'קאווע' [-קפה] לשתות, וימאן לקבל באמרו שעדין לא עברו שש שעות מזמן הסעודה שלפניה. וכאשר אמרו לו שהסעודה שלפניה היתה בלי בשר, הינו פארווע בכלי בשר, ואם כן אינו מחיב על פי הדין להמתין ו' שעות, השיב: הלא ידעתם שהעולם אינו מתקיים על הדין רק במדת הרחמים ('הדרת קודש' עמוד 06).

בטול ברב

אפיקורס אחד שאל את הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זיע"א: האם מתר לי לשים רטיה

להם דוקא בשר בחלב. וגם אנחנו בחג השבועות התירו לנו חז"ל שלא להמתין אחר הגבינה השעור כמו בשאר ימות השנה.

ובאר: ולא כן המלאכים שכח בידם לעשות היחוד אמת גמור למטה כמו למעלה, ולכן לא היו צריכין לשאב דוקא מלמעלה לכן אכלו בשר בחלב. וזה הטעם שהתירו לנו בחג השבועות לאכל אחר גבינה בלא המתנת שעור מחמת שאז הוא שעת מתן תורה הקדושה ואנו מראים עצמנו שאנו דגמת המלאכים בשעת מתן תורה על ידי התורה. רק לזה לפעל השפעות צריך צדיק גמור ושלם שעל ידי אכילתו ביחודים יפעל השפעות ביחודים. אבל כל זמן שאדם אין שלם בצדקותיו ועדין הוא רך כגדי לפעמים תחזק ולפעמים תחלש ביראתו, לזה אין ראוייה לילך במעלות קדושים לעשות יחודים. וזה שאמר הפתוב 'לא תבשל גדי בחלב אמו', פרוש, כל זמן שאתה רך וחלש בצדקותיך כגדי אסור לך לבשל, דהיינו להמשיך השפעות מעולמות העליונים על ידי יחודים. וזהו 'בחלב', רמז להשפעה כנ"ל. 'אמו', רמז לעולמות העליונים הנקרא 'אם' לעולם התחתון.

וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין ד.) דרך בשול אסרה תורה, דהמאכל שלא נגמר לאכילה צריך בשול עד שיבשל כל צרכו שיהיה ראוי לאכילה, וכמו כן האדם שעדין לא נגמר בצדקו נקרא על שם בשול כל זמן שהוא, מחמת שעדין צריך לבשול וגמר. ואמרו חז"ל 'דרך', רצה לומר כל זמן שהוא במדרגת בשול אסרה תורה כנ"ל לעסק ביחודים.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

מרוחה בחמאה על מכתת האם אין בו משום בשר בחלב. השיבו: המתן עד שתהיה המפה נפוחה וגדולה ותבטל החמאה בשמים ('אמירה יפה' אות ריז).

שש שעות אחר אכילת גבינה

ספר הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זיע"א שאביו הקדוש בעל קדשת יום טוב זיע"א היה נוהג להחמיר שלא לאכל בשר עד ו' שעות אחר אכילת גבינה, אפלו רפה. וכן נהג אחריו רבנו ה'דברי יואל'. ואף בחג השבועות שהמנהג לאכל מאכלי חלב היה טועם מעט רק מהעסה שבקצה ה'קרעפל' ולא מהגבינה שבתוכו, לפי שאחר זה היה צריכין לאכל בשר בסעודת היום ('מושיען של ישראל' ח"ג עמ' 421).

שלא לערב העליונים והתחתונים

בפרשת השבוע, פרשת ראה, נאמר (דברים יד כא) 'לא תבשל גדי בחלב אמו'. ושרש הענין בדרך החסידות באר לנו הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א בספרו 'נעם אלימלך' (פרשת משפטים): ויש לומר, כי בשר רומז לגשמיות, ועל ידי שהצדיק אוכל הגשמיות ביחודים הוא שואב השפעות מעולמות העליונים. על דרך שאמרו חז"ל (בכורות ו:) באשה, דם נעפר ונעשה חלב, כמו כן הצדיק באכילתו, אכילתו נעשה חלב, דהיינו השפעה נקרא על שם חלב. ומחמת שאין בנו כח לעשות היחוד למטה לכן צוה השם יתברך שלא לאכל בשר בחלב כדי שלא לערב מה ששייך למעלה עם מה שלמטה.

ובזה פרש ה'נעם אלימלך': למה נאסר לנו בשר בחלב, והמלאכים כשהיו אצל אברהם אבינו עליו השלום נתן

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֶזְרָא וְהַדְר - נושא פרסים
איזו מצות לא תעשה מזכרת
בפרשה זו ופעמים נוספות בספר
שמות, באותן חמש מלים בדיוק?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת שלח:

ש. למי קורא ה' בפרשה זו "עבדי"?

ת. ה' יתברך, קורא לכלב בן יפונה "עבדי" - ועבדי כלב עקב היתה ריח אחרת עמו (במדבר יד כד).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת שלח:

ה' מ. אלתר מבני ברק.

